

Aşağıdaki cümlelerdeki yazım yanlışlarını bulunuz.(Her cümlede birden çok yazım yanlışı yapılmıştır)

Birkaç yıl kaldığımız o şehrin hatıraları şu siyahbeyaz fotoğraflar da saklıdır

O'nun ne yapacağı hiç belli olmaz,heran bir sürprizle karşımıza çıka bilir.

Elinde avucunda ne varise hepisini bu işe yatırmış,zarar edince pisikolojik sorunlar yaşamışdı.

ÖSYM'ne öğrencilerin yaptığı baş vuru,basınında gündemindeydi.

Marmaris'de meydana gelen tırafik kazasında yararlananların bir çoğu ayakda tedavi edildi.

2001 de Lise'yi 2005'de de Üniversite'yi bitirip iş hayatına atılmış.

Tv'de gösterilen her şeyin doğru olduğuna inanacak kadar iyiniyetliymiş.

Asılıni soracak olursan,sınav çok iyi geçdi,birtek 17'inci soruyu cevaplamakta zorlandım bir az.

Bakaldan bir şeyler alıp geleceğim,siz bura da uslu uslu oturun.

Şevkatini hiç kimseden esrgemeyen,herkeze dostca yaklaşan biriydi bu yaşlı adam.

Dinazorların genetik yapılarını inceleyen bir bilim adamının başından geçenleri anlatan bu film gerçektende izlenmeğe değermiş.

Hiç bir kitap,beni bu kitapda anlatılanlar kadar etkilememişdir.

Durum size arzettiğim gibidir,söylediklerim de ne bir eksik var nede bir fazla

Hastamızın Doktoru Metin bey,endişelenmemize neden olacak herhangibir durum olmadığını söyledi.

Saat dokuz da her zaman bulduğumuz yer de seni bekleyeceğim

Faruk'ta oraya gelseydi,her şey çok daha güzel olacaktı bence.

Dinliyicilerin arasında gençlerinde bulunması konuşmacıları sevindirmişti.

Kurufasülye,pilav,birde soğan:gel keyifim gel,en sevdiğim yemekler sofrada.

Olmazki,böylede davranılmazki!

Yemeklerini yiyenler dışarı çıksınki başkaları içeri girebilsin.

Açık hava da bir az gezirsen sıkıntılardan kurtula bilirsin.

Okulun eski mezunları genellikle Temmuz ayının ilk haftasında bir araya gelip eyleneirler.

Muson Yağmurları Bangladeş'in Güneyini afet bölgesine çevirmişdi.

Sendemi onlar gibi davranıp bizi herkeze rezil edeceksin?

Selçuk'daki tarihî yapıların restorosyonu için bizde katkıda bulunabilirmiyiz?

TBMM'ne dilekçe vererek şikayetlerinizi yetkililere katkıda bulunabilirmiyiz?

Bu konuyu okuldada bütün ayrıntılarıyla göreceksiniz.

Halkını anlıyan ve gerçekden seven yöneticilerde vardır.

Tiyatroya sende gideceksin,yeterki ödevlerini biran önce bitir.

İnsan zamanla her şeyi unutuyor,herkesi afedebiliyormuş.

Bu dolapı kimin karıştırdığını birde şuradakilere soruver.

Çocukca bir heves benimkisi,olacak şey değil,bende anladım bunu.

İstanbul'a gelipte Taksim'e uğramamak olurmu hiç?

Burada evler iç içe geçmiş durumda.

Yirmibeş gün sonra yeni sezon açılacak.

Duygularını gizliyemeyen biri olarak tanınıyor.

Sözlerimden alındıklarını o anda his etmiştim.

Çağırılmadığı için akşamki davette o yoktu.

İnsanımızın belirleyici özelliklerinden biri de konuk severliğidir.

Kulaklarım da çok şiddetli bir ağrı vardı bir kaç gün öncesine kadar.

YAZIM (İMLÂ) KURALLARI

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

Cümle büyük harfle başlar:

Sabahleyin gelmişti.
Güldünüz.

İki noktadan sonra gelen cümleler büyük harfle başlar:

Müdür Bey, samimi bir şekilde başladı konuşmasına: Özverili çalışmalarınızı yürekten destekliyorum arkadaşlar!

İki noktadan sonra gelen cümle niteliğinde olmayan örnekler büyük harfle başlamaz:

Askerin çantasından şunlar çıktı: buruşuk bir mektup kâğıdı, kalem ve bir banknot.

Mısralar büyük harfle başlar:

Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mih gibi aklımda tutuyorum

Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar:

Danışma, Vezne, Başkan

Belli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:

19 Mayıs 1919
8 Ekim 1893 Çarşamba günü

Özel adlar büyük harfle başlar

Kemal Atatürk, Enis Behiç Koryürek, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Demirtaş (Ziya Gökalp),
Yahya Kemal Beyatlı, Esra

Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözlere, unvanlar ve meslek adları:

Sayın Musa Ateş, Yzb. Akın Koçak, Prof. Dr. Ahmet Mete Işıkarı, Enes Bey

Tarihî kişilerin adlarından önce gelen unvanlar ve lâkaplar da büyük harfle başlar:

Kanunî Sultan Süleyman, Yavuz Sultan Selim, Genç Osman, Avcı Mehmet, Fatih Sultan Mehmet Deli Petro

Akrabalık bildiren kelime gerçek anlamındaysa küçük, değilse büyük yazılır:

Ayşe teyzemiz, Ali eniştem, Fahriye Ablalar, Ayşe Teyzegil

Hayvanlara verilen özel adlar:

Mınav, Pamuk, Tekir, Minnoş, Döldül, Karabaş, Sarıkız

Millet, boy, oymak adları:

Türk, Yunan, Alman, Tatar, Kırgız, Türkmen, Karakeçili.

Dil ve lehçe adları:

Türkçe, Çekçe, Rusça, Kazakça, Oğuzca, Yakutça.

Devlet adları:

Türkiye Cumhuriyeti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Gezegen ve yıldız adları:

Venus, Neptün, Dünya

Din ve mezhep adları ile bunların mensuplarını anlatan sözler:

İslamiyet, Müslüman, Hıristiyanlık, Katolik, Budist, Hanefî, Bektaşî

Din ve mitoloji kavramlarını karşılayan özel adlar:

Tanrı, Allah, Cebrail, Zeus

Dünya, güneş, ay kelimeleri terimse (coğrafya ve gök bilimiyle ilgili cümlelerde) büyük harfle başlar, gerçek anlamları dışında ise küçük harfle başlar.

Dünya Güneş'in çevresinde döner.
Akşam seni dünyada bırakmam.
Artık bana dünyaları versen de sana kanmam

Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve özel ada dâhil olmayan deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren isimler küçük harfle başlar:

Tuna nehri, Erciyes dağı, Marmara denizi

Kurum, kuruluş ve kurul adları:

Akın Gıda, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Millî Kütüphane, Atatürk İlköğretim Okulu, Türk Ocağı, Türk Tarih Vakfı

Özel ismin kısaltmasına gelen ekler kısaltmanın okunuşuna göre gelir:

TEK'e, GAP'ı, İTÜ'yu, TARIŞ'ten

Yer adlarında ikinci isim özel isme dâhil ise ve ikisi birden o yerin özel adı ise, ikinci isim de büyük harfle başlar:

Van Gölü, Konya Ovası, Ağrı Dağı, Tuz Gölü, Çanakkale Boğazı

Kurum adlarından yapılan kısaltmalarda her kelimenin ilk harfi araya nokta konmadan yazılır:

TARİŞ, THY, TBMM, TC, TCMB

Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz:

Milliyet gazetesi, Türk Dili dergisi, Türk Yurdu dergisi

Kitap, dergi, gazete, tablo, heykel ve hukukla ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge adlarının her kelimesi büyük harfle başlar:

Nutuk, Yalnızız, Safahat, Suç ve Ceza, Turfanda mı, Turfa mı?, Leylâ ile Mecnun: Türk Yurdu, Türkiye, Halı Dokuyan Kızlar (tablo), Düşünen Adam (heykel), Borçlar Hukuku (kanun)

Millî ve dinî bayramların adları:

Ramazan Bayramı, Cumhuriyet Bayramı, Nevruz Bayramı

Bayram niteliği kazanmış günlerin adları da büyük harfle başlar:

Tıp Bayramı, Anneler Günü, Öğretmenler Günü

Tarihî olay, çağ ve dönem adları:

Kurtuluş Savaşı, Millî Edebiyat Dönemi

Seslenmeler büyük harfle başlar:

- Ey Türk Gençliği,
- Canım Anneciğim,
- Erzurum Valiliği'ne
- Millî Eğitim Müdürlüğü'ne

Özel adlardan türetilen kelimeler:

Türklük, Türkçülük, Türkçe, Konyalı, Türkoloji, Avrupalı, Asyalı

Yer ve millet adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde özel adlar:

Hindistan cevizi, Antep fıstığı, İngiliz anahtarı, Van kedisi, Japon gülü, Maraş dondurması

Yön bildiren sözcükler özel yer adlarından önce geliyorsa yani onların belirticisi konumunda ise büyük harfle başlar.

Doğu Karadeniz, İç Anadolu, Orta Asya
Karadeniz'in doğusu

"BUGÜN" SÖZCÜĞÜN YAZIMI -İçinde bulunulan zamanı ya da günü karşılıyorsa bitişik, geçmişle ilgili bir tarihi karşılıyorsa ayrı yazılır.

Bugün okula gitmeyeceğim.

Bu konu bugün dahi tartışılmaktadır.

İstanbul'un feth edildiği bu günde çeşitli etkinlikler düzenlendi.

EKLERLE İLGİLİ KURALLAR

Soru eki her zaman ayrı yazılır, soru anlamı katıp katmadığına bakılmaz:
Öğreniyor musunuz?
Ölür müsün, öldürür müsün?
Kalem mi?
İnsanlık öldü mü?

-ki aitlik eki bitişik yazılır:
yarınki, akşamki, yoldaki, yazıdaki, İstanbul'un ki

Da, de bağlacı ayrı; -de hal eki bitişik yazılır.

Bu bağlacın ayrı yazılacağı çoğu kişi tarafından biliniyor ancak bulunma hâli ekiye karıştırılıyor. Bunları şöyle ayırt edebiliriz:

Bağlaç olan da, de'nin -ta, -te şekli yoktur.

Ki bağlacı her zaman ayrı yazılır:
demek ki, bilmem ki,
Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.

Birleşme sırasında anlam kaymasına uğrayan birleşik kelimeler, bitişik yazılır:

- hanımeli,
- kaynanadili,
- dokuztaş (oyun),
- deveboynu (boru),
- aslanağzı,
- kecihoynuzu

Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır:
aliverdi, düşeyazdı, bakakaldılar,
anlayabilirsiniz, yazabilirsiniz

Birleşme sırasında ses olayı görülen birleşik kelimeler bitişik yazılır:

kayın ata > kaynata,
sütlü aş > sütlaç,
ne için > niçin,
emir etmek > emretmek,
sabır etmek > sabretmek,
kayıp olmak > kaybolmak,
reddetmek, hissetmek, reddolunmak, affetmek,

Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır:
güneybatı, güneydoğu, kuzeydoğu, kuzeybatı

Hane kelimesiyle Farsça kurala göre oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Birinci kelime sesliyle biterse hane'nin h'si düşer, sessizle biterse h korunur:

çayhane, dersane, eczane, hastane, postane, pastane, yemekhane

Su belgisiz kelimeler bitişik yazılır.

Biraz, birazı, birkaç, birkaçı, birtakım, birçok, birçoğu, hiçbir, hiçbirini, herhangi

İkilemeler ayrı yazılır:

bata çıka,
yavaş yavaş,
güle oynaya,
çoluk çocuk,
ev bark,
konu komşu,
eş dost,
kitap mitap,
süklüm püklüm,

Yardımcı fiillerle kurulan birleşik fiillerde ses olayı olmuyorsa ayrı yazılır:

arz etmek,
adam olmak,
dans etmek,
soracak olmak,
not etmek,

Deyimler kaç kelimedenden oluşursa oluşsun ayrı yazılır:

göze girmek,
etekleri zil çalmak,
ağzı kulaklarına varmak

Şahıs adlarından oluşmuş mahalle, bulvar, cadde, sokak, ilçe, köy vb. yer ve kuruluş adlarında sondaki unvanlar hariç, şahıs adları ayrı yazılır:

Gazi Osmanpaşa Mahallesi,
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı,
Sütçü İmam Üniversitesi,
Koca Mustafapaşa

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır:

bin dokuz yüz yirmi altı,
yetmiş sekiz,
kırk bir

Kanunda bitişik yazılanlar dışında kuruluş adları ayrı yazılır:

Türkiye Büyük Millet Meclisi,
Devlet Malzeme Ofisi,
Türk Dil Kurumu,
Yüksek Seçim Kurulu,
Emekli Sandığı,
Atatürk Orman Çiftliği

Yer adlarında kullanılan batı, doğu, güney, kuzey, kuzeybatı, kuzeydoğu, güneydoğu, güneybatı, aşağı, orta, yukarı, küçük, büyük, eski, yeni, iç, yakın, uzak gibi kelimeler ayrı yazılır:

Orta Asya,
Uzak Doğu,
Güneydoğu Anadolu,
İç Erenköy,

www.edebiyatogretmeni.org

Türk Edebiyatı – Dil ve Anlatım Dersleri İçin Kaynak Site